

DE INLICHTINGEN- VERKENNER VAN 104 JISTARC VERKENNINGS- ESKADRON

Ritmeester Gerwin Ravenhorst

Om de landmacht toekomstbestendig te maken heeft C-LAS in 2013 het masterplan 'Landmacht van Morgen' gelanceerd. Dit plan initieert een reeks maatregelen om de landmacht efficiënt, flexibel en kostenbewust in te richten zonder in te boeten op het huidige ambitieniveau. Eén van de maatregelen is het herschikken van het Inlichtingen & Veiligheid (I&V) veld. Binnen het I&V-veld wordt een herschikking doorgevoerd waardoor de manoeuvre- en inlichtingenverkenningcapaciteit binnen de grondgebonden verkenningcapaciteit wordt versterkt en tekortkomingen in het I&V-veld binnen het JISTARC worden gerepareerd. Om dit te bereiken wordt o.a. één JISTARC verkenningsekskadron omgevormd tot een inlichtingenverkenningsekskadron, dat meer specialistische verkenningstaken kan uitvoeren. →

Wat betekent dit nu eigenlijk, wat is een inlichtingenverkenner en wat maakt hem onderscheidend? Alle verkenners vergaren namelijk informatie. Ondanks dat de reorganisatie in volle gang is en de doctrinaire vastlegging nog moet plaatsvinden zal het volgende artikel een tipje van de sluier oplichten.

Het inlichtingenverkenningsseskadron

In de uitkomst van de studie ten behoeve van de reorganisatie zijn er een tweetal kerntaken voor het inlichtingenverkenningsseskadron gedefinieerd, zijnde: Optreden als verzamelorgaan van een ISTAR-module en het kunnen uitvoeren van *long range reconnaissance* taken. Beide taken zijn als even belangrijk aangemerkt, echter het wisselen tussen deze taken kost tijd. Dit artikel beperkt zich tot het optreden als verzamelorgaan van een ISTAR-module.

Het JISTARC stelt elk half jaar een ISTAR-module gereed. Een ISTAR module kan als enige eenheid op tactisch- of operationeel niveau een volledige inlichtingenoperatie uitvoeren. De module kan voorzien in inlichtingen voor een tactische commandant in een *joint*, *combined* en/of multinationale operatie. De inlichtingen die vergaard worden door een ISTAR-module dragen bij aan de *situational understanding*¹ waarop de commandant de militaire operatie kan bijsturen, of kan gebruiken in zijn besluitvorming voor een toekomstige operatie. Om hieraan te kunnen voldoen beschikt de module over meerdere verzamelorganen met verschillende sensoren. Eén verzamelorgaan binnen de ISTAR-module is de verkenningscapaciteit. Deze bestaat momenteel uit twee eskadrons die bij toerbeurt halfjaarlijks een peloton aan de module beschikbaar stellen. Na de reorganisatie zal de verkenningscapaciteit geleverd worden door slechts één eskadron. De andere verzamelorganen bestaan uit elektronische oorlogvoeringscapa-

citeit (EW), *unmanned aerial systems*-capaciteit (UAS) en field HUMINT² teams (FHT). Om de vergaarde informatie te verwerken beschikt de module over het *All Sources Intelligence Cell* (ASIC).

Het ASIC vormt het brein van de module en bestaat uit analisten met verschillende specialismen. De integratie van de verschillende verzamelorganen (multisensor) maakt de module uniek. De verzamelorganen zijn niet alleen autonoom in te zetten maar ze zijn ook complementair aan elkaar.

Het optreden van een ISTAR-module is bijzonder ten opzichte van vele andere CLAS-eenheden. De module beperkt zich namelijk niet alleen tot inlichtingen over militaire aspecten van terrein en vijand, maar gaat veel verder.

De *comprehensive approach* vergt namelijk ook een goed begrip van de politieke, economische, sociale, infrastructuur en informatie³ factoren in het operatiegebied.

Gesimplificeerd bestaat de huidige operationele omgeving uit Human Terrain, Physical Terrain en Information Terrain.

Ondanks dat de verschillende gebieden zelf steeds complexer worden (urbanisering, verschillende groeperingen, dooront-

“De integratie van de verschillende verzamelorganen (multisensor) maakt de module uniek.”

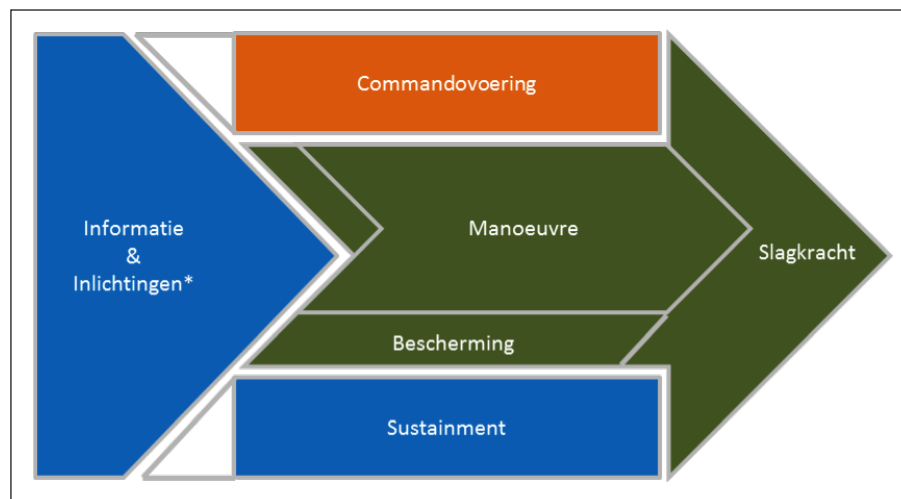
wikkeling van ICT) hebben ze een onlosmakelijke invloed op de gedragingen van de mens in het operatiegebied. Zoals eerder beschreven dragen de in-

geving waar de inlichtingenverkenner optreedt is de omgeving waar mensen wonen, namelijk in steden en dorpen. Hij is dus gespecialiseerd in urban re-

de bron te achterhalen. Ook kan hij met precisiewapens een goede (ongeziene) beveiliging verzorgen. Vanwege het afbreukrisico zal de inlichtingenverkenner vooral heimelijk optreden en gebruik maken van technische sensoren om het normbeeld ongemoeid te laten. De informatie die de inlichtingenverkenner vergaart draagt direct bij aan het begrip over alle actoren en factoren van invloed op het operatiegebied, daar de informatie van de andere verkenningseenheden veelal bedoeld zijn voor het positioneren van slagkracht/effectenbrengers.

Wat betekent dit nu?

De eerste stap naar de omvorming is ge-

lichtingen van de JISTARC-module bij aan de situational understanding van de commandant. In hedendaagse militaire operaties is er een toenemend belang in het doorgronden van de beweegredenen van alle actoren in het operatiegebied. Dit betekent dat alle deelgebieden die van invloed zijn op de human dimension continu gemonitord dienen te worden om verandering waar te kunnen nemen en het begrip niet te laten dateren. Vaak liggen de operaties van de module dan ook in de diepte qua tijd.

Wat maakt de inlichtingenverkenner dan uniek?

De inlichtingenverkenner verzamelt met name informatie over Human Terrain binnen het operatiegebied en begeeft zich in het Physical Terrain. De om-

connaissance. Waardevolle informatie over mensen kan verkregen worden door deze onopvallend te observeren en hun natuurlijk gedrag waar te nemen. Op deze wijze wordt er informatie verkregen over mensen en past het optreden dus in het *Human Intelligence* (HUMINT) domein. Dit domein kenmerkt zich door direct contact met mensen/bronnen. Hiervoor is 105 Field HUMINT eskadron op aarde.

De verkenner kan zien zonder gezien te worden en dus het contact mijden. In de NATO HUMINT doctrine wordt dit *Non-Source operations* (NSO) genoemd⁴. Ook kan hij bijvoorbeeld een *Field HUMINT team* (FHT) ondersteunen in zijn Source Operation, door voorafgaande of achteraf een gesprek, een omgeving van de persoon te observeren en zo waardevolle informatie over

zet. De reorganisatie is door middel van een *project initiated document* (PID) van C-LAS opgestart in 2014. 104 JISTARC Verkenningsseskadron (JVE) vangt vanaf de formele reorganisatiedatum – 15 september 2016 – aan met het leveren van capaciteit zoals aangegeven in het PID. Vanaf die datum is het eskadron ingericht voor de operationele gereedstellingssystematiek van het JISTARC.

Elk half jaar stelt het eskadron drie groepen gereed voor de ISTAR-module, om de generieke ISTAR-module van verkenningsscapaciteit te kunnen blijven voorzien. Dit betekent niet dat vanaf de genoemde reorganisatiedatum de inlichtingenverkenners zijn ingericht voor hun taken. Sterker nog, de doctrinaire onderbouwing bevindt zich momenteel nog in de conceptuele fase.

Als je meer wilt zien dan je eigen zichtveld

Militaire en civiele oefening in beeld:
Verbeter het rendement van oefeningen

Voor coördinatie en evaluatie van oefeningen is videobeeld onmisbaar. Goed geprojecteerde camera's met specifieke eigenschappen geven veel bruikbare details tijdens en na de oefening. Tedas ontwikkelt en levert mobiel en snel verplaatsbare camerasystemen, functionerend zonder vaste stroomvoorziening en communicerend via draadloze netwerken. Wilt u zien wat Tedas voor u kan betekenen?

Voor meer informatie of een demonstratie
bel 0575 57 5725 of www.tedas.nl/militaire_oefening

De exacte consequenties met betrekking tot opleiden & trainen, documentatie en materieelbehoefte dienen nog verder te worden bestudeerd, beproefd en geëvalueerd. Binnen de Nederlandse krijgsmacht bestaat er (nog) geen opleiding tot verkennen in verstedelijk gebied. Ook is niet bekend welke technische sensoren eventueel geschikt zijn en welke (civiele) aanbieder hierin kan voorzien. Daarnaast zijn er de juridische aspecten die tegen het licht gehouden moeten worden. De belangrijkste drijver voor de reorganisatie is spijtig, maar ook begrijpelijk, dat de reorganisatie budget- en VTE neutraal moet worden doorgevoerd. Dit maakt de reorganisatiedatum tot het startschot voor verder onderzoek en ontwikkeling. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met bureau concept development & experimentatie van het *Land Warfare Centre*.

Met name het beproeven van verschillende sensoren en verbindingsmiddelen is essentieel. De inlichtingenverkenner wordt veelvuldig ver van eigen troepen onder diverse omstandigheden ingezet en vergaart een enorme hoeveelheid aan data en informatie (foto en video) die snel beschikbaar moet zijn voor de verwerking tot inlichtingen. De vergaarde informatie moet over onbepaalde afstand, snel naar de commandopost verstuurd kunnen worden.

Op dit moment zijn de enige verbindingsmiddelen de HF-7000 en de FM-9000 serie. De HF-7000 is het enige middel dat over grote afstand kan worden ingezet, echter is deze vatbaar voor weersinvloeden waardoor de verbinding niet altijd gegarandeerd is.

Daarnaast is de bandbreedte voor het verzenden van data zeer beperkt, waardoor een overdracht lang duurt en veel energie kost. De standaard FM-9000 voorziet alleen in spraakmogelijkheden en de te overbruggen afstand is zeer beperkt. Op het moment van schrijven is de ontwikkeling van het Long Range Communication (LRC) systeem in de afrondende fase en zou met de uitrol van ELIAS gereed moeten zijn. Het systeem dat geheel is ontworpen door een projectgroep van het *C2 support center*, voorziet in een combinatie van verschillende technologieën (wifi, SATCOM, 3G/4G) om over alle afstanden zowel spraak als data met een hoge snelheid te verzenden. Vooralsnog is eind 2016 alleen het systeem voor in het verkennersvoertuig, de Fennek, gereed. De versie voor de rugzak wordt op dit moment ontwikkeld.

Om met weinig mankracht zoveel mogelijk informatie te vergaren wordt er steeds meer gebruik gemaakt van technische sensoren. In samenwerking met het kenniscentrum verkenning is er een start gemaakt voor een update van de onbemande grondsensoren (OGS). Initieel is dit systeem bedoeld voor de nabijbeveiliging van eenheden, maar het wordt in de toekomst mogelijk uitgebreid met middelen specifiek voor de data verzameling. Denk hierbij aan akoestische sensoren, videocamera's, lasersensoren, warmtebeeldcamera's, et cetera. Al deze sensoren dienen vanaf één systeem bedienbaar te zijn. Technologische ontwikkelingen gaan snel; om bij de tijd te blijven werkt 104 JVE nauw samen met partners om de verkenners juist uitgerust zijn werk te kunnen laten uitvoeren. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst. Ondanks de huidige beperkte randvoorwaarden voert 104 JVE al vanaf zijn eerste dagen als inlichtingenverkenningsskadron de nieuwe taakstelling uit met het huidige materieel, de huidige opleidingen, maar vooral met een geweldige motivatie. Als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan!

- ¹ In een militaire context is understanding het inzicht, de interpretatie en het begrip van alle relevante factoren van invloed die benodigd zijn om te komen tot adequate besluitvorming in een bepaalde situatie. DIVR (2012), Het Defensie Inlichtingen- en Veiligheidsnetwerk
- ² Human Intelligence (HUMINT) betreft inlichtingen afgeleid van door mensen verzamelde en geleverde Informatie (JDP-2).
- ³ PMESII: Politiek, Militair, Economisch, Samenleving (Sociaal/Cultureel), Infrastructuur en informatie (IP-2: IPE).
- ⁴ DIVR (2012), Het Defensie Inlichtingen- en Veiligheidsnetwerk / AJP-2.3 HUMINT / Non-Source Operations (NSO) : The obtaining of information on individuals, organizations and establishments through reconnaissance and surveillance without involving direct contact with the/a source. (AJP 2.3)

MOJO

Move Out/Jump Off Kit

Portable 3-Channel Gateway with Link 16

VIASAT MOJO KIT AT-A-GLANCE

- ▶ Simultaneous three-channel line-of-sight communications
- ▶ Link 16, VHF/UHF, SADL, TADIL J, satcom, and SINCGARS networking and gateway
- ▶ PRC-117F/G and FreeWave capable options
- ▶ Onboard computer and router to host data and gateway applications
- ▶ One-person setup in minutes
- ▶ Attaches easily to maritime vessels and ground vehicles
- ▶ Ruggedized for harsh environments and mobile applications
- ▶ Air and ground situational awareness, voice, and data capable
- ▶ Easy-access connectors and integrated power supply for rapid deployment

CONTACT

Utrechtsestraatweg 206A, 3911 TX Rhenen

International Sales

Tel: +31 318 477 050 Email: info@surcom.nl